

INTERPELLATION 1/2012 rd

Den planerade reformen av försvarsmakten

Till riksdagen

Den 8 februari behandlade statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott reformen av försvarsmakten utifrån ett förslag av kommandören för försvarsmakten. Enligt ett meddelande från statsrådet är det nu försvarsministeriet som ska hålla i trådarna för reformen. Det framgår inte av meddelandet om kommandörens förslag godkändes av ministerutskottet och därmed också av regeringen.

Regeringen Katainen säger i sitt program att en försvarsreform ska beredas parlamentariskt och att den ska vara ett led i en säkerhets- och försvarspolitik redogörelse till riksdagen som grundar sig på ett brett säkerhetsbegrepp. Nu går regeringen mot sitt eget program. Kontaktgruppen under ledning av riksdagsledamot Ilkka Kanerva kan inte betraktas som parlamentarisk beredning eftersom gruppen inte fick någon betydande information om omstruktureringen av försvaret. Regeringen har för avsikt att lämna den säkerhets- och försvarspolitik redogörelsen till riksdagen först hösten 2012. Då har försvarsministern redan hunnit fatta beslut om de viktigaste strukturella reformerna.

Verksamheten inom försvarsmakten utgår från behoven vid krig och kriterierna finns i säkerhetsanalysen i den säkerhets- och försvarspolitik redogörelsen. Åtminstone inte vi i sannfinländarnas riksdagsgrupp har fått någon information om den framtida försvarsorganisationen vid krig eller om säkerhetsanalysen som är en viktig faktor i sammanhanget. I förslaget från kommandören för försvarsmakten ska de krigstida trupperna skäras ner med en tredjedel. Men det sägs ing-

enstans ut vilka krigstida trupper neddragningarna ska drabba eller hur reserven ska se ut i fortsättningen. Kommer Finland i fortsättningen att utbilda hela årskullar av män och fram till vilken ålder kommer de krigstida trupperna att finnas i stationeringsförteckningar?

Förslaget från kommandören förefaller bara att vara en översyn av verksamheten och organisationen i fredstid - och till råga på allt en reform som försvaret tvingas genomföra i snabb takt de kommande två åren. Förslaget väcker en lång rad frågor. Det ger ingen information om alternativen och vad de kostar. Dessutom går det inte att kontrollera om de föreslagna sparmålen håller streck. Regeringen påstår att man kan spara 60—65 euro årligen om vissa truppförband dras och andra slås ihop. Det betyder samtidigt att man måste komma loss från hyresavtalen i de enheter som försvinner. Annars är vi i samma situation som Revisionsverket påtalade i sin berättelse för 2010. Hädanefter måste vi politiker kräva att försvarsmakten lägger fram ordentliga kalkyler som kan bevisas och kontrolleras.

Om man tänker på det politiska beslutsfattandet, betar sig regeringen mycket konstigt. Regeringen går för det första mot sitt eget program och utestänger för det andra riksdagen så gott som helt och hållet från beslutsprocessen. Samtidigt får man intrycket att regeringen inte var kapabel att fatta beslut i frågan utan överlät det åt försvarsministern och tjänstemännen inom försvarsförvaltningen. Det är en aldrig skådad situation i det självständiga Finlands historia.

Reformen är en katastrof för vårt försvar av mer gigantiska mått än man hade väntat. Den kör försvarsmaktens kapacitet nästan i botten och reformen genomförs samtidigt som regeringen tvingar armén att banta ner utgifterna sanslöst mycket.

I framtiden ska Finlands nedbantade trupper försvara vårt land. Repetitionsövningarna läggs praktiskt taget ner, de värnpliktiga ska vara färre dagar ute på fältet, Hornet-planen slutar flyga och flottans fartyg stannar kvar i hamnarna. Många garnisoner läggs ner eller slås samman. Militärmusik blir en bristvara. Dessutom skärs det i personalen och materielinköpen på ett som sätter trovärdigheten i vår självständiga försvarslösning på hårda prov. En nedbantad och bristfälligt utrustad reserv har ingen större avskräckande effekt på potentiella angripare, särskilt inte om vi håller i minnet att Ottawakonventionen om förbud mot infanteriminor framtog armén ett billigt och effektivt instrument att använda mot inkräktare.

Masslakten på garnisonerna är helt enkelt en oansvarig politik. Garnisonerna spelar en roll för försvarsviljan och den allmänna värnplikten, men också för våra vägval inom försvaret som bygger på territoriellt försvar. Det är onödigt att smutskasta regionalpolitiken. Den höjer försvarsviljan och stärker principen om ett territoriellt försvar. Garnisonerna ute i landet behövs också för den militära kapaciteten och utan försvarsvilja är en teknikstinn armé försvarslös.

Det är fel försvars- och samhällspolitik att köra den allmänna värnplikten i botten. Pratet om minskande årskullar är ensidigt vinklat. Efter reformen kommer inte ens den andel av åldersklassen som nu utbildas att kunna utbildas eftersom garnisonerna snart har brist på bäddplatser. Regeringens linje tvingar Finland att gå mot selektiv värnplikt som slutar med att vi får en yrkesarmé och går samma väg som Sverige. När allt färre gör sin värnplikt, saknar allt fler hem i vårt land en genuin kontaktyta med försvaret. I det läget är försvaret inte längre vår gemensamma sak.

Ett kapitel för sig är att Nylands brigad får vara kvar i Dragsvik och inte slås ihop med Obb-

näs garnison i närheten. Språkpolitiken gick alltså före försvars- och regionalpolitiken. I stället för Dragsvik vill regeringen avveckla exempelvis Norra Karelens brigad i Kontiolahti som ligger i en region som också i övrigt har förlorat många arbetstillfällen de senaste åren. Dessutom sitter Norra Karelens brigad inne med stor kompetens i territoriellt försvar. Det vore på sin plats att utreda om försvarsminister Stefan Wallin var jävig. Matti Tolvanen, professor i straff- och processrätt, anser det vara ett problem att Wallin sitter i delegationen för Nylands Brigads Gille.

Besparingarna hade också kunnat prioriteras på ett annat sätt. Finländarna skulle i första hand spara in exempelvis på internationell krishantering. Det visar en färsk enkät som planeringskommissionen för försvarsinformation har gjort. Internationella operationer motiveras ofta bland annat med att vår egen försvarsförmåga förbättras, men till exempel repetitionsövningar för reservister vore en mycket mer kostnadseffektiv metod för att bevara försvarsförmågan.

Förändringen är den största sedan fortsättningskriget tog slut. Riksdagen får inte bli en gummistämpel. Det finns all anledning att ta diskussionen nu och inte först i höst i samband med den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen. För då har försvarsministern och tjänstemännen inom försvarsförvaltningen redan hunnit ta sina beslut.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

Vad kommer regeringen att göra för att återställa trovärdigheten i det politiska beslutsfattandet, säkerställa att den princip som finns inskriven i regeringsprogrammet får genomslag i reformen av verksamheten och strukturen i försvarsmakten och trygga ett trovärdigt försvar i hela landet, allmän värnplikt, försvarsvilja, rättvis behandling av personalgrupperna inom försvarsmakten, sysselsättning och regional jämlikhet i

samband med reformen av försvarsmak-
ten?

Helsingfors den 10 februari 2012

Jussi Niinistö /saf
Pentti Oinonen /saf
Juho Eerola /saf
Pertti Virtanen /saf
Jari Lindström /saf
Tom Packalén /saf
Maria Tolppanen /saf
Olli Immonen /saf
Mika Niikko /saf
Arja Juvonen /saf
Ari Jalonen /saf
Vesa-Matti Saarakkala /saf
Pirkko Mattila /saf
Ismo Soukola /saf
Kauko Tuupainen /saf
Reijo Tossavainen /saf
Martti Mölsä /saf
Timo Soini /saf
Juha Väättäinen /saf

Ritva Elomaa /saf
Lea Mäkipää /saf
Ville Vähämäki /saf
Reijo Hongisto /saf
Teuvo Hakkarainen /saf
Jussi Halla-aho /saf
James Hirvisaari /saf
Pentti Kettunen /saf
Hanna Mäntylä /saf
Laila Koskela /saf
Kimmo Kivelä /saf
Lauri Heikkilä /saf
Anssi Joutsenlahti /saf
Anne Louhelainen /saf
Osmo Kokko /saf
Maria Lohela /saf
Pietari Jääskeläinen /saf
Johanna Jurva /saf
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf